

SLOVENSKI NAROD.

Članek vsak dan zvečer, izjemi nedelje in pravnike, ter vsa po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo na vsa leta 25 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 34 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po sebi, plača na vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljalne naročnine se ne osira. — Za osnanila se plačuje od peterostopne pet-vrste po 12 h, če se osnanila tiska enkrat, po 10 h, če se tiska dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafljovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadst., upravitelstvo pa v pritličju. — Upravitelstvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. administrativne stvari.

Sredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10. h.

Upravitelstva telefon št. 85.

Boris Sarafov.

Turčija si je oddahnila; njen najljubejši protivnik, ki ji je povzročil toliko preglavic in skrbi ter revolucioniral proti njej vso Makedonijo, je izkrevljal pod morilnim orožjem, ki ga je dvignil proti njemu lastni njegov rojak in osovražnik.

Gibanje za osvoboditev Makedonije izpod turškega jarma se je pričelo že v času, ko je postala Bolgarska svobodna država in se otrsela turškega gospodstva. Vendar pa revolucionarno gibanje še ni bilo organizirano.

Tu ali tam je sicer buknila vstaja, toda enotnega nastopa ni bilo nikjer, za to se je tudi turškim oblastem kaj lahko posrečilo takoj v kali vdusi vsak upor.

Šele v devetdesetih letih so pričeli makedonski revolucionarji s sistematičnim delom, organizirajoč propagando za osvoboditev Makedonije po enotnem načrtu.

Na čelu te organizacije je bil takrat Kitanšev, na čigar iniciativno se je ustanovil v Bolgariji makedonski revolucionarni komite.

V tem času je Boris Sarafov končal svoje študije na vojni šoli v Sofiji ter bil imenovan za častnika. Toda vojaška služba mu ni prijala. Kako tudi! Z maternim mlekom je že takorekoč sesal va-se revolucionarne ideje, deda in očeta pa je zrl, odkar se je zavedal življenja, v neprestanem boju proti turškemu nasilstvu.

Po svobodi je koprnelo njegovo srce, individualne prostosti si je želela njegova duša. Žejnemu nebrzdane svobode, mu ni mogla prijati stroga vojaška disciplina.

L. 1895. je znova živahneje zalaval revolucionarno gibanje v Makedoniji. Brezpravna slovanska raja je jela krepkeje stresati verige, v katere jo je okovalo stoletno turško gospodstvo. Bedni, od vsega sveta zapušteni Makedonci je dvignil orožje, da napravi s svojo močjo konec neznošnemu robstvu. Obupni krik makedonske raje, boreče se z neenakim orožjem proti močnejšemu turškemu sovragu, je elektrizoval vso Bolgarsko: vse, kar je čutilo narodno, se je strnilo v en tabor, da pomaga trpečemu bratu v Makedoniji.

Formirale so se čete prostovoljcev, ki bi naj hitele na pomoč makedonskim vstašem.

Boris Sarafov je bil takrat mlad poročnik v bolgarski vojski.

Sam Makedonec, ki je že kot otrok imel priliko čutiti vso pezo turškega jarma, je vzplamtel v goreči ljubezni do svojih na življenje in smrt se borečih rojakov ter sklenil posvetiti in žrtvovati vse svoje življenje in vse svoje moči pravični stvari zatiranega svojega naroda.

Slekel je vojaško suknjo in stopil na čelo prostovoljcev, ki so se odločili aktivno poseči v borbo za osvoboditev makedonskega ljudstva izpod osmanskega izesa.

S četico sto mož je Sarafov prekorčil 1. julija 1895. turško mejo in prodril v dvanajstih dneh do Melnika, kjer je napadel pošto poslopje, zabil vse turške uradnike in upepelil prefekturo. Turški vojaki so kakor zajci bežali pred njim, bolgarske vstaške čete pa so se množile kakor gobe po dežju. Vsa Makedonija je bila mahoma v plamenu in Turčija je morala napeti vse sile, da je vsaj navidezno pogasila silen požar, ki je buknil v makedonskih vilajetih.

Boris Sarafov se je sicer vrnil na Bolgarsko, toda gveriljska vojna makedonskih čet proti turškemu gospodstvu odlej ni več ponehala.

Kakor triumfatorja so sprejeli Borisa na Bolgarskem in kmalu je postal poglavar makedonske propagande, kateri je odlej posvetil tudi vse svoje duševne sile.

Izdelal je obsežne načrte za organizacijo in revolucionarno propagando ter leta 1899. ustanovil po naročilu makedonskega shoda skupno z nadporočnikom Davidovom in Kovačevom centralni makedonski komite, ki je nato vzel v roke vrhovno vodstvo revolucionarne propagande v Makedoniji.

Tu je bil Sarafov v svojem elementu. Poln energije in moške odločnosti je razvil najintenzivnejše delovanje, da uresniči svoj ideal, ki se je kristaliziral v ideji svobodne Makedonije.

Njegovemu neumornemu delu, njegovi čudoviti energiji se je posrečilo, da je v nekaj letih ustvaril tako silno in močno revolucionarno organizacijo, da se pred njo trese Turčija in radi nje belijo glave vsi evropski diplomati.

Že pred leti je turška vlada razpisala bogato nagrado za glavo Borisa Sarafova, a ves njen trud, ga dobiti živega ali mrtvega v svoje roke, je bil brezuspešen. Sarafov je nemoteno lahko potoval po Makedoniji in

bodril rojake, naj vztrajajo v borbi proti sovražniku.

Na vročih makedonskih tleh, kjer je stikalo za njim na stotine turških orožnikov in vojakov, zanj ni bilo nevarnosti, na varnih bolgarskih tleh pa ga je zatekalo usoda, ki mu je bila namenjena v ožji njegovi makedonski domovini.

Ne sovrag, marveč sobrat, sobojnik, človek iz lastnih vrst mu je pretrgal nit življenja.

To je najtragičnejše na njegovi usodi.

Poslanska zbornica.

Na Dunaju, 12. dec.

Na razpravi je nagodba, torej stvar, ki je največjega pomena za celo monarhijo, a vendar se živa duša ne zanima za te razprave. Govorniki imajo malo poslušalcev in časih se ti ne poslušajo. Zbornica je prazna, kakor da se gre za najbrezpomembnejšo zadevico.

Vzrok vsemu temu je lahko najti: na nagodbi se ne da nič premeniti, nobena beseda in nobena vejica. Če naj obvelja parlamentarni pot, jo mora zbornica sprejeti brez plemenbe in kakor je skoro brez dvoma, si je vlada tudi že zagotovila potrebno večino. Debata je torej pravzaprav nepotrebna.

Izmed kontingentiranih govornikov jih je danes prišlo deset do bese, med njimi Spincic. Govoril je tudi ministrski predsednik Beck, pravzaprav čisto po nepotrebnosti, saj je v meritornem oziru vse to že povedal, ko je zbornici predložil nagodbo, tako da je moral danes samega sebe ponavljati. Svoja izvajanja je adresiral poglavito na tri stranke. Najprej se je obrnil do agrarcev. Pritoževal se je bridko, da nasprotujejo nagodbi in jih skušal prepričati, da je nagodba s stališča kmetijskih interesov jako dobra in ugodna. V resnici je nagodba s stališča nemških in čeških agrarcev jako slaba. Dalje se je ministrski predsednik obrnil do socialnih demokratov. Kar je v tem oziru povedal, je migljaj, da se nagodba uveljavljuje, tudi če bi v parlamentu propadla, torej, da hočejo najvišji krogi potisniti ljudski parlament na stran in ustavolomnim potom uveljaviti svojo voljo. Ko je bila na Ruskem revolucija, so se najvišji krogi tako bali, da so hoteli uveljaviti splošno in ena-

ko volilno pravico. Zdaj pa jim menda zopet bolje ugaja metoda don Pedra portugalskega. Z grožnjami je ministrski predsednik Beck že enkrat dosegel uspeh. Prvotno so socialni demokratje strastno nasprotovali nameri, naj se spravi nagodba potom nujnega predloga pred zbornico, potem pa so sami glasovali za nujnost. Morda jih hoče Beck zdaj pripraviti do tega, da bi glasovali še za nagodbo samo. Z njih pomočjo bi bil rešen vseh težav. Končno se je ministrski predsednik obrnil do Hrvatov. Rekel je, da je razočaran, da nagodba nasprotuje, ko jim je vendar obljubljena pomoč v gospodarskih stvareh in ko vsled nagodbe dobe železnice.

Koncem seje je češki radikalec Choc povedal, da bo njegova stranka delala obstrukcijo zoper proračunski provizorij, če vlada poprej ne zadovolji poštnih uslužbencev, ki so začeli pasivno rezistenco.

Poslovnik in dijete.

Dunaj, 12. decembra. Med božičnimi počitnicami bo poseben odsek izdelal spremembo poslovnika. Ob enem se spremeni dotedajna dijete poslancev v fiksno letno plačo 7000 K. Kar se tiče spremembe poslovnika, določa se za interpelacije 30 podpisov. Tudi nujni in navadni predlogi bodo morali imeti še enkrat toliko podpisov kakor dosedaj, ker se je število poslancev pomnožilo. Dosedaj je lahko že en poslanec zahteval dobesedno citiranje dolih vlog, v bodoče bo tudi za tako zahtevo treba več poslancev.

Hrvaška obstrukcija v ogrskem državnem zboru.

Budimpešta, 12. decembra. Hrvaško-srbska koalicija je sklenila, da bo nadaljevala poostreno obstrukcijo tako pri podrobni razpravi o nagodbi, kakor tudi pri razpravi o kvoti. V ta namen je ostalo v Budapešti 20 hrvaških poslancev, da morejo vsak čas predlagati glasovanje po imenih. — K današnji seji je prišlo le malo hrvaških poslancev, ker jih je večina odšla k otvoritvi hrvaškega sabora. Zakon o avtonomnem ogrskem carinskem tarifu je bil sprejet v tretjem branju, nakar se je začela podrobna razprava o pooblastilnem zakonu. K naslovu so govorili trije hr-

vaški poslanci, nakar je bil nespremenjen sprejet. Potem se je začelo razpravljati o edinem paragrafu predloženega zakona. Govorilo je proti vseh navzočih osem hrvaških poslancev, nadalje pa tudi poslanec Sander, ki je predlagal, naj se zakonski načrt izpopolni še z enim paragrafom, vsled katerega se bodo pogajanja za sklenitev nagodbe smela voditi le na temelju, da je Ogrska obdana s posebno carinsko mejo. — Nato je bil edini paragraf pooblastilnega zakona sprejet pri navadnem glasovanju z veliko večino. Jutri se vrši tretje branje o tem zakonu, nadalje pa tudi razprava o kvotnem zakonu.

Razpust hrvaškega sabora.

Zagreb, 12. decembra. Takega odpora, kakor ga je doživel pri današnji otvoritvi hrvaškega sabora ban dr. pl. Rakodeczay, ni nihče pričakoval. Ne le, da so poslanci Starčevićeve stranke pred otvoritvijo sklenili, da ne dovolijo banu za nobeno ceno indemnitet, temuč nastopijo proti njemu v odločno opozicijo, je celo nekdanja madžarska (narodna) stranka sklenila, odreči banu podporo. Potem ni čudno, da je zbornica skoraj solidarno pripravila banu tak sprejem, ki mu bo donel po ušesih celo življenje. Nikoli še ni predsednik govoril iz sre vsem strankam, kakor danes dr. Medaković, ko je s trpkimi besedami obsodil znano službeno pragmatiko za železničarje, češ, da se je s tem zakonom krvavo kršila ustava, a hrv. narod je bil žaljen v svojih najsvetjših pravicah, v pravicah svojega jezika. Nadalje je povedal predsednik, dokler se ustava ne revidira ter se ne izključi tako kršenje ustave, bo hrvaška delegacija v skupnem parlamentu brezobzirno nadaljevala boj. Nato je bilo prečitanih med neprestanimi viharji več nujnih predlogov, med temi tudi nujni predlog posl. Mažuranića, ki protestira proti službeni pragmatiki ter zahteva, naj se ban Rakodeczay obtoži. Nadalje so vložili nujne predloge posl. Pribičević za splošno volilno pravico, posl. Elegović za razveljavljanje službene pragmatike, posl. Bošnjak, naj se poslovnik spremeni tako, da se ne sme nobeden poslanec izključiti; posl. Vladimir Frank, naj se izvoli odsek za volilno reformo itd. Ko je bil potem med velikimi viharjem razpuščen sa-

LISTEK.

Francosko časnikarstvo.

(Pismo iz Pariza).

I.

O časnikarstvu in o časnikih imajo ljudje kaj čudne pojme. Ne samo navadni ljudje, nego tudi izobraženci. Običajno mislijo, da so redakterji velikih listov močnejši gospodje, ki imajo malo dela in nobenih skrbi, ki dobivajo ogromne podkupnine in molčarine in katerim so na razpolaganje najlepše igralke in pevke. Specijalno glede francoskih časnikarjev sodijo ti ljudje, da postane skoro vsak enkrat minister, se nabere denarja in igra potem velikega gospoda.

Bili so časi, ko so imeli ti nazori nekoliko verjetnosti zlasti glede francoskega časnikarstva. Toda ti časi leže davno za nami.

Nekoč je bilo francosko časnikarstvo prvo na svetu in naravno je, da se porodilo in razširilo o časnikarjih cele legende, ker je ta ali oni imel posebno srečo, da je postal minister ali milijonar. Takrat je bilo malo časopisov in ti niso bili veliki; takrat je bil bizojav napeljan samo med največjimi mesti in telefona še sploh niso poznali; takrat so bile mase še malo izobražene, srednji stan pa je lahko in brezskrbno živel

in je rad razmeroma lepe novce plačeval za svoje časopise.

V tistih časih je bilo časopisje vseskozi strankarsko. Vsak list se je naslanjal ob kako stranko, se je zanj bojeval in jo podpiral ter dobival za to bogato plačilo, vsled česar so bili uredniki razmeroma sijajni plačani.

Dandanes ni več tako. Največji francoski listi že davno niso več strankarski. Stranke imajo pač svoja glasila, a ta nimajo skoro nič naročnikov in odjemalcev. Kadar hoče stranka s svojim glasilom prodreti med ljudi, je mora zastoj razpošiljati. To se zlasti godi ob volitvah. Takrat najame vsaka stranka nekaj listov, da pišejo zanj, časih store to tudi posamični kandidati in dotične številke se potem razpošiljajo volilcem zastoj. V obče pa se godi strankarskim glasilom najslabše. Celo Jaurèsova "Humanité", gotovo prvo socialno-demokratsko glasilo na Francoskem, se bori vedno — s smrtno.

Te razmere so posledica razvoja. Kakor že prej angleški in ameriški, tako so postali časomasa tudi francoski listi pred vsem — informacijski organi. V prejšnjih časih so zlasti pariški listi posvečevali informacijskemu delu prav malo pozornosti. Glavna stvar so bili takrat lepo pisani kar mogoče dolgi članki, duhovite "causerie" je in politične polemike. Takrat so listi prinašali celo lirske pesmice in ocenjevali vse mogoče knjige.

Tako je na Francoskem bilo še tedaj, ko se je bilo angleško časopisje

do cela spremenilo. Londonska "Times" je imela tedaj v Parizu poročevalca, nekega nemškega Žida, ki si je nadel ime "de Blowitz". Ta je bil začetnik nove smeri v razvoju časnikarstva, ta se je prvi postavil na stališče, da so prva stvar pri časopisu informacije. Dosegel je s tem velike uspehe in zmagal s svojimi nazori, ko se mu je posrečilo, da sporoči svojo listu sklepe berlinskega kongresa prej, nego jih je izvedel sam nemški cesar. "Times" je bila že prej doseglja enak uspeh. Ko so Rusi v vojni s Turčijo zavzeli prehod Šipke, je "Times" to po zaslugi svojega poročevalca prej izvedel, nego ruski car, ki je bil v taboru pri Plevni. Dotični poročevalec je jездil od Šipke do Ruščuka, kjer je oddal svojo brzojavko; na tem potu je šest konj pod njim poginilo.

S tem, da se je časopisje posvetilo v prvi vrsti informacijskemu delu, se je izpremenil njega značaj do cela. Za literarno dovršeno pisane članke se nihče več ne meni, na duhovite feljtone nihče nič več ne da, interesantna novica iz kateregakoli polja, vredi več kot vse drugo.

Pa še dve okolnosti sta vplivali na to premembo. Prva je ta, da so veliki listi prešli v last finančnih skupin, ki imajo pred očmi samo dobiček, druga okolnost pa je ta, da puščajo časopisi samo znamenitim ljudem, da se pod svoje piše podpisujejo.

Znano je, da je cesar Napoleon III. zakonito uveljavil načelo, da se mora vsak časnikar podpisati na svojem

spisu. Napoleon je hotel s tem šikanirati časopisje in je svoj namen tudi dosegel. Toda ko je bil cesar odstavljen, je po njem uvedena navada ostala, dasi je bil dotični zakon razveljavljen. Časnikarji sami so zahtevali, da se ohrani ta navada, saj jim je garantirala, da postanejo tem potom znani in vplivni. Tedaj so vsi politiki pisali za liste, prvi pesniki in pisatelji so se vsiljevali uredništvom za sotrudnike, ker je bilo pisanje v časopise dobro plačano in obenem najboljše reklama za dotičnega pisatelja. Kdor je hotel takrat kaj doseči, je moral začeti svojo kariero v časopisju. Takrat se je rodil pregovor: "Kdor hoče priti na najvišji vrhunec, mora iti čez časnikarski most" in ustanovitelj lista "Figaro", Villemessant je to isto misel izrazil z besedami "La presse mène à tout, il suffit d'en sortir." Tedaj je res marsikdo postal minister, ki je pisal za liste, in marsikdo milijonar, ki je v listih poročal o borzi — a vednoma so bili to ljudje, ki jim je bilo časnikarstvo samo sredstvo, ne poklic.

Časomasa so začeli lastniki listov uvidevati, da imajo pač posamezniki vled podpisovanja svojih spisov veliko korist, listi sami pa da od tega nimajo nič koristi, kvečjemu škodo, saj so ljudje, čim so količkej zasloveli, zahtevali — večjih honorarjev. In tako se je zgodilo, da so lastniki listov začeli odpravljati navado, da se avtorji podpisujejo pod svoje prispevke in so to navado deloma povsem satri. Drobne notice, mala po-

ročila, poročila z borze, z dirkališč, z javnih priredb itd. se sploh več ne podpisujejo, deloma tudi ne več članki in gledališke kritike. Seveda izhajajo še pogostoma članki s polnim podpisom avtorjev, a to se dovoljuje skoro še samo ljudem, ki so priznane avtoritete. Če spiše Gabriel Hanotaux kak članek, je vsak list zadovoljen, da se mož podpisše, saj je član akademije in je bil dolgo časa minister zunanjih del. Tako je tudi z različnimi drugimi ljudmi, a vltic temu se mora priznati, da prodira princip anonimnosti vse bolj in bolj.

Ne da se tajiti, da ima to svoje slabe strani, kajti z odpravo podpisov izgubi časnikarstvo mnogo sotrudnikov, ker živi v Parizu na tisoče ljudi, ki se trgajo za najponižnejšo službico v kaki redakciji. Tekmovanje med temi ljudmi je silno in zato ni časopisje na kvaliteti nič trpelo vsled odprave podpisovanja vsakega prispevka.

Francozi so mogli načelo anonimnosti toliko laglje uveljaviti, ker ima vsak list na izbero sotrudnikov, ker živi v Parizu na tisoče ljudi, ki se trgajo za najponižnejšo službico v kaki redakciji. Tekmovanje med temi ljudmi je silno in zato ni časopisje na kvaliteti nič trpelo vsled odprave podpisovanja vsakega prispevka.

bor, izzival je ban množico pred zbor-
nico s tem, da se je smejal demonstra-
cijam ter se zaničljivo odkrival ter
ukazal svoj voz dvakrat peljati po tru-
gu okoli demonstrantov.

Dvojni politični umor v Sofiji.

Sofija, 12. decembra. Kakor je bilo brzojavno poročano, bila sta iz zasede ustreljena najodličnejša vodi-
telja macedonskih vstajev Sara-
fovin Garvanov. Morilec se ime-
nuje Panica ter je tudi četovodja. Splošno se sodi, da ga je najela tur-
ška vlada, da spravi s sveta najvpliv-
nejša macedonska voditelja. Morilec je pobegnil ter bo dobil varno zavetje na Turškem. Pri tej priliki so zaprli mnogo revolucionarjev.

Protipoljsko nasilstvo v pruskem deželnem zboru.

Berolin, 12. decembra. Vsed marljivega pogajanja za kulisami med prusko vlado in konzervativnimi voditelji se je doseglo sporazumljenje glede znane protipoljske predloge, tako da bo ta zakon le sprejet v prus-
kem deželnem zboru. Tozadevna komi-
sija se zbere že jutri k drugemu branju. Vsed kompromisa pa bo za-
kon mnogo milejši, kakor ga je vlada izdelala. Razlastitev posestev in pre-
poved parceliranja ne bo veljala za celo Poznanjsko in Zapadno Prusko, temuč le za gotove, v zakonu natanč-
no določene okraje in za posebej ozna-
čene objekte.

Belgijski kralj — duševno abnormalen.

Pariz, 12. decembra. Kralj Le-
opold se obnaša čimdalje čudneje, ta-
ko da vlada v vladnih in parlamen-
tarnih krogih, pa tudi med prebival-
stvom veliko vznemirjenje. Položaj je skrajno kritičen ter se čimdalje
glasneje zahteva jasnosti o tem, ali
kralj trpi le telesno, ne pa morda tudi
duševno. Kralj se vrne od svoje lju-
bice v Parizu vsak teden le za par dni
v Bruselj, kjer ima vselej s svojimi
ministri burne nastope, potem pa se
zopet odpelje v Pariz. Vsed nepresta-
ne vožnje ga protin čimdalje huje trga.
Ministri potrpe vse kraljeve šika-
ne, samo da se kralj ne odpove presto-
lu, ker bi v tem slučaju gotovo poro-
čil baronico Vanghan ter posinovil
njenega otroka, kar bi napravilo v
prestonolaslovju velike zmešnjave.
V vladnih krogih bi najrajši dosegli,
da bi šel kralj zaradi bolezni na pol-
letni dopust, a vlado bi prevzel za ta
čas princ Albert.

Zarota v španski armadi.

London, 12. decembra. Dočim se na Španskem brigajo le za portu-
galsko krizo, kulha se jim doma revo-
lucija. Zapri so v Madridu več pod-
častnikov, ker so pripravljali republi-
kansko zaroto. Skliceal se je zaradi te-
ga takoj ministrski svet. Vojni mini-
ster sicer taji, da bi bili aretovani
podčastniki zarotniki, temuč pravi,
da se je šlo le za prepovedana zboro-
vanja.

Dopisi.

Iz Postojne. V nedeljo, dne 8. t. m. se je vršil v „Narodnem ho-
telu“ koncert postojnskega salonskega
orkestra v prid ljudske knjižnice v
Postojni. Spored je dovršil orkester
povsem mojstrsko z znano preciz-
nostjo v najboljšo zadovoljnost nav-
zočih poslušalcev. Ker je orkester že
itak znan na okrog, da izvršuje svojo
nalogo jako častno, naj omenimo tu,
da je bil bogati program srečno iz-
bran in so se povečini proizvajale le
slovske skladbe kakor: Fučikov: „Triglav“, Kubiškov valček „Sloga“
in „Slovska četvorka“, ki se je
prvič igrala, in ki bode gotovo spre-
jeta z veseljem na repertoar vseh
narodnih društev, ki naj bi se je po-
služevala pri narodnih veseljih. Dalje
se je igrala Parmova koračnica „Skov-
vas“ in druge okusne točke. Mešani
zbor se je enako odlikoval v Adami-
čevih pesmicah „Ko bi rosica bila“,
„Deklece podaj mi roko“ in „Na
vrtu“. Pesnice so se pele dovršeno,
z gotovostjo, dobrim nji-siranjem,
zlasti se je pa opazila dobra šola v
pianissimu. Kratko, zbor bi lahko na-
stopil pred najstrogejšimi kritiki.
Moški zbor je enako nad vse po-
hvalno rešil svojo nalogo v Juvan-
covem „Rožmarinu“ s tenor samo-
splovom. Ta skladba se je pela prvič
na tem koncertu ter je na občinstvo
zbog svojega narodnega duha, v ka-
terem je uglasbena, napravila naj-
boljši vtis. Občinstvo je navzočega
skladatelja odlikovalo z burnim plo-
skanjem, ki se ni toliko časa poleglo,
dokler se ni pesem ponovila. Upamo,
da nam bode še večkrat prilika sli-
šati to res okusno skladbo našega
domačega skladatelja Ferdinanda Ju-
vanca, ki ima tudi kot načelnik sa-
lonskega orkestra obilo zaslug za
društveno življenje v Postojni. Dasi

je bil lep program, krasno vreme,
vendar ni bil obisk tak, kakršnega
smo pričakovali, ampak jako pičel,
kar je vse graje vredno. Ako člani
orkestra toliko prostega časa žrtvu-
jejo za vaje in priprave h koncertu,
zaslužijo njih prireditelji vsaj „sani-
manja od strani občinstva, a lasti, ako
se gre za tak važen pomen. Orkester
zamoremo le čestitati na tem uspehu
ter ga prosimo, da vztraja nadalje
na tem polju, za kar bode vsekdar
vedelo ceniti njegove zasloge zavedno
občinstvo.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 13. decembra.

Klerikalni akademiki in dr. Krek. Z Dunaja se nam piše: Klerikalni akademiki so na dr. Kreka radi njegovega zadnjega govora, grozno hudi. Ti petelinji so imeli poprej dr. Kreka za nekakega pol boga in so mu vse verjeli, kakor sv. pismu. Krek, je znal res zelo dobro navezati nase te fante, ki so le bolj omejeni po duhu in obzorju. Sedaj pa pride ta dr. Krek z ločitvijo cerkve od države. To je klerikalne študente zadelo kakor strela. Vedno so slišali, da njih stran-
ka ne sme v kaj takega privoliti. Znano jim je, da je vsa njih moč se-
zidana samo na klerikalizmu v državi, ki bi pa izgubil, ako pride do ločitve in s tem propade njihova stran-
ka. In kaj potem? Akoravno ti junaki vedno poudarjajo, da so samo kat. akade-
miki in ne privesek klerikalne stran-
ke, jih je vendar to dejstvo, spravilo v strah. Kaj bo potem s sanjami, ki jih vsi ti revčki gojijo, kako bodo zlezli na politični lestvici kvišku kako postanejo narodni voditelji? Vse to bi jim na mah izgnilo in zato srd. Kako grd je pač ta egoizem. Neki „Danicar“, ki se ima za posebno brihtnega, se je celo obrnil name z vprašanjem, kateri list bi neki sprejel članek, v katerem bi on nastopil proti dr. Kreku in bi se seveda podpisal kakor „Danicar“. Mogoče „Slovenski Narod“ je boječe vzdihnil. Kako so naivni. Čul sem, da tudi poslanci a la Gostinčar, Demšar, Jaklič itd., kate-
rim so prej ti kolovodje zabili v g'a-
vo, da morajo biti proti ločitvi cerkve od države, ne morejo umeti, kako da so ti naenkrat za ločitev. Rečeži, morajo verjeti, kar drugi hočejo. To je soglasje v klerikalnem klubu.

**Volitev v okrajni zastop-
celjski.** Piše se nam: Kakor je naš list že javil, prično se volitve v okrajni zastop celjski v ponedeljek dne 16. decembra t. l. — Celjska „Deutsche Wacht“ z dne 12. decem-
bra že „urbi et orbe“ oblastno oznanja, da bode zmaga, ako pride vsak vo-
lilec na volišče, sigurno na strani Nemcev. — Istotako lahko rečemo Slovenci, da je zmaga naša, ako vsak naših vrši **narodno** svojo dolžnost! — Žal, da se slišijo gla-
sovi, ki pravijo, da bodo nekoji na-
šincev oddali svoj glas v prilog nem-
čurjev, zlasti v skupini velepose-
stva. Sramota takim Slovenem, ki pomorejo našim nasprotnikom v po-
močitev tiste sile, ki že od nekdaj na umeten način tlačijo naš življ-
ter tako na zunaj reprezentuje „nem-
štvo“ na slovenskem Štajerju! — Primanjkuje nam besed, da bi do-
stojno ožigosali tako počenje. Sicer pa si pridržujemo, tozadevno izreči še več ob svojem času!

Promoviral je včeraj na graški univerzi g. fil. Janko Pret-
nar. Čestitamo vrlému bojevniku za slovensko stvar, kar je že večkrat sijajno dokazal v svojem rojstnem kraju Jesenicah na Gorenjskem.

Iz politične službe H kon-
ceptni praksi pri političnih oblastvih na Kranjskem je pripušen absolvi-
rani pravnik Emil pl. Komero Lindenbach. Zopet Nemeo!

Iz poštne službe. Za višje poštne kontrolorje so imenovani poštni kontrolorji Karel Husak, Alojzij Pallaich, Ivan Kutalek in Viljem Kaderavek v Trstu.

Iz gledališke pisarne. Nocoj (par) se uprizori prvič Gerhart Hauptmannov igrokaz „Roza Bernd“ z gospodom Borštnikom kot gostom v vlogi Flamma in z gospo Danilovo v naslovni vlogi. — V nedeljo popoldne (nepar) se ponovi zadnjič v sezoni kot dijaška in ljudska predstava Grillparzerjeva „Prababica“, zvečer (par) pa se uprizori drugič Parmova opereta „Nečak“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznanja, da odpošila božične in novoletne razglednice tr-
govcem edinole družbena pisarna v Ljubljani. Trgovci dober razglednice poštne prosto ter znaten popust. Slovenci, se najte pridno po družbenih razglednicah!

**Za družbo sv. Cirila in Me-
toda v Ljubljani.** Kdor kupi božične, oziroma novoletne razglednice, naj se spomni tudi narodnega kolka. Vsek premožnejši Slovenec naj prilipi poleg poštne znamke tudi narodni kolek!

**V pokriju defileta pri „Glas-
beni Matiji“** je poslal gospod dr. Danilo Majaron, odvetnik v Ljubljani smesek 20 K neke kasenske poravnave.

Meditacijski večer za starše in prijatelje šolske mladine bo v sredo, dne 18. decembra ob šestih zvečer na mestni slovenski dekliški osemrazrednici pri Sv. Jakobu. Predaval bo g. katehet Janko Mlakar. O vzgoji k resničnosti.

Predavanje. Slovensko tr-
govsko društvo „Merkur“ pri-
redi v soboto, dne 14. t. m. ob 9. zvečer v salonu hotela „Ilirija“ pre-
davanje. Govoril bode dipl. eksportni akademik g. Melhior Tomec o trgovski politiki napram inome-
stvu. Po predavanju prosta zabava. Odbor vabi vse, ki se za to veles-
nimivo predavanje zanimajo k obilni udeležbi.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ priredi v soboto, dne 18. januarja v veliki dvorani „Narodnega doma“, trgovski plesni venček.

Električni luči so snoči v ne-
katerih delih mesta nenadoma ugas-
nile. Kaj je bil pravi vzrok temu, se natančno še ni dalo dognati. Eden izmed podzemskih kabljev mestnega električnega omrežja je vsled kratkega stika dobil toliko električnega toka, da je v kabeljski omari pri „Slonu“ pregorelo svinčeno varovalo v času, ko je bilo električno omrežje najbolj obteženo. Ker dotični kabelj vsled pregorele svinčene spojke v ta del omrežja ni več dovajal toka, so morali ostali kabelji prevzeti vso množino elektrike, ki se je v tem času potrebovala v dotični omari. Ti kabelji pa niso zadoščali toliki porabi, vsled česar so po vrsti zgorela svinčena varovala na vseh negativnih kabljih kolodvorskega, šentpeterskega in poljsanskega predmestja tako, da so imeli ti deli mesta samo polovično raz-
svetljavo. Povsod drugod je luč nor-
malno funkcionirala. Tekom današ-
njega dne se bo spravilo omrežje zopet v red. Odkar obstoli elektrarna, je to prva večja nezgoda, ki se ji je pripetila.

Stavka v kemični tovarni v Vodmatu. Piše se nam: Vsed nepri-
stojnega in surovega postopanja od strani vodstvenega osebja te tovarne napram domačemu delavstvu je 11. t. m. izbruhnila v ti tovarni stavka. Del-
lavo pripovedujejo, da jih je pruski poslovodja zmerjal s „Krainische Hunder“, „Slavische Pack“ in z dru-
gimi takimi psovskami. Tožijo pa tudi, da nič ne veljajo pogoji glede plače, da poslovodja ne dovoljuje pri po-
nočnem delu potrebnega odmora in da jim brani delavcem iti na obed, češ, da naj kaj mrazlega seboj prinesejo. Koliko je na teh pritožbah resnice, ne vemo; če so utemeljene, je dolž-
nost poklicanih faktorjev, da se brez-
obzirno zavzamejo za pravice delav-
stva. Od druge strani smo izvedeli sledeče: Delavstvo je z veliko pot-
pežljivostjo dolgo časa prenašalo ne-
zaslišane surovosti tovarniškega po-
slovodje. Ko so pa prišle še očitne krivice, se je delavstvo uprlo in za-
čelo stavkati. Delavci so poslali de-
putacijo h dr. Hirschu in mu naznanili svoje zahteve in sicer: 1.) Naj se od-
strani poslovodja, ki delavstvo na najsurovejši način psuje in žali; 2.) naj se dovoli, nositi v tovarno za-
jutek in obed; 3.) naj se delavstvu plača tisto uro, za katero se je po-
daljšal delavski čas (od 6. do 7. ure zjutraj). Dr. Hirsch ni hotel ničesar obljubiti, dasi so se zahteve gotovo opravile. Izjavil je samo, da kdor ne pride v četrtke zjutraj na delo, bo odpuščen. In res so bili včeraj odpuščeni vsi člani depu-
tacije, ki so mu sporočili zahteve delavcev in razen dveh vsi tesarji in zidarji. — Če je to resnično, potem je postopanje kemične tovarne ne-
čuvstvo.

Nediplomirana zdravnica v Ljubljani. Danes se je vršila pred-
tuhljajnim okrajnim sodiščem kazen-
ska razprava proti znani „zdravnici“ Izabeli Müller, stanujoči na Starem trgu v Ljubljani. Obdolžena je, da se, ne da bi bila kdaj užila kakšnega zdravniškega pouka, vendar peča z zdravljenjem ljudi. Zdravljenje da ji je nekaka obrt, s katero se pre-
življa. Müller je 1844. leta rojena v Velikovu na Koroškem, a ne ve natančno, kam je pravzaprav pri-
stojna. Najprej se je pečala s privat-
nim poučevanjem in si po dolgolet-
nem trudu prihranila primerno vsoto denarja, da se zdaj lahko brezplač-
no „žrtvuje“ trpečemu slove-
stvu. Ozdravila je bolezn, nad katerimi so si zdravniki-ve-
ščaki zaman belili glave. Naj-
odličnejše rodbine so se obra-
čale nanjo in jo prosile po-
moči. Ona pa je tudi vsakomur ve-
likodušno priskočila na po-
moč, ne da bi za to kdaj za-
htevala kake odškodnine. Se-
veda je le „nehvaležnost plačilo sve-
ta“ in za njeno poštvalnost so jo sodnijsko zasledovali. Imela je v tem osiru že večkrat s sodnijo opraviti, a je bila še vsikdar oproščena,

ker lahko potrdijo vsi tisti, ki jih je ona „skurirala“, da nikdar ni zahtevala niti najmanjše odškodnine za svoj trud, nasprotno da je vsakojako plačilo odločno odklanjala. Zadnjič se je v tej zadevi pravdala leta 1904 in so jo morali tudi takrat oprostiti, ker je 15. prič njej v prilog izpovedalo. Sodnijski svetnik gospod Potratu prečita dotični protokol in konstatira, da je bilo res tako. Tudi sedaj je, ko je bila zadeva še v rokah državnega pravdišča, prišlo na sodnijo nebroj pisem od raznih ljudi, ki vsi prosijo, naj se Müller nikar ne obsodi, ker je res tako dobra in se popolnoma brezplačno „žrtvuje bolnikom“. — Obto-
ženca predloži sodniku tudi par pisem, iz katerih je razvidno, da dobiva iz odličnih krogov tudi primerno materialno podporo in ji torej nika-
kor ni treba reflektirati na od-
škodnino bolnikov. Ker se tudi v resnici ni moglo dobiti pozitivnih dokazov, da bi bila za svoje zdrav-
ljenje kdaj zahtevala ali pa tudi sama vzela kako plačilo, jo je sodišče tudi tokrat obtožbe opro-
stilo. — To jo je tako razveselilo, da zaupa sodniku sledečo „skrivnost“: „Pred par dnevi je prišla k meni dek-
lica, ki je neprenehoma „čez dajala“, hodila je k zdravniku N., a njegovo zdravljenje je bilo brezuspešno, tako da so njeni stariši bili že čisto obupani, jaz pa sem jo skurirala v desetih dneh.“

Pred upravnim sodiščem bo 19. t. m. javna razprava dr. Edvina Ambrositscha v Ljubljani protifinančni direkciji v Ljubljani zaradi denarne globe, 21. t. m. pa dve razpravi mestne hranilnice v Kranju proti finančni direkciji v Ljubljani zaradi posebnega dohodninskega davka.

Avstrijska poštna statistika za leto 1906. Skupno število pošt-
nih zavodov je znašalo 8634, od teh je bilo eraričnih pošt-
nih uradov 496, pošt-
nih uradov I razreda 920, II. raz-
reda 1929, III. razreda 3110, pošt-
nih nabiralnikov 2137. En pošt-
ni zavod pride na vsakih 34-5 km² in na 3044 prebivalcev. Brzojavke naprave zna-
šajo po dolžini 42.918 km, število brzojavnih postaj leta 1906 je zna-
šalo 6409. Brzojavk se je odpravilo 18.846.187. Število lokalnih telefon-
skih omrežij je znašalo 388 proti 335 v letu 1905. Na Kranjskem je bilo preteklo leto pošt-
nih zavodov 307, in sicer eraričnih pošt-
nih uradov 5, pošt-
nih uradov I. razreda 24, II. razreda 43, III. razreda 101, pošt-
nih nabiral-
nikov 134. Na Kranjskem je prišel na vsakih 32-4 km² in na 1655 pre-
bivalcev en pošt-
ni zavod. Privatnih pošt-
nih uradov je bilo 543. Pisem se je na Kranjskem oddalo frankiranih 8.560.990, nefran-
kiranih 132.080, dopisnic 4.936.480, tiskovin 2.295.900. Brzojavni urad na Kranjskem je bil 101. Skupno število brzojavk je znašalo 139.752. En brzojavni urad pride na 63-4 km² in na 3236 prebivalcev.

Našel je g. Ogorelec stanujoč Pred igriščem na svojem vrtu kras-
nega metulja koprivarja, katerega je prinesla gđ. Angela Spunt v naše uredništvo.

Eskadron 5. dragonskega polka pride začetkom maja iz Du-
najskega Novega mesta v Ljubljano. Ker v vojašnicah ni nikjer nobenega prostora, bodo vojaki nastanjeni v privatnih hišah.

Odlikovanje. Za 40letno zve-
sto službovanje je dobil častno sve-
tino Matija Čuk, cestar v Spod-
njem Logatcu.

Predavanje v Idriji. V nedeljo ob 5. popoldne predava v realni te-
lovadniici profesor Julij Nardin o elektri-
ki.

V parno žago namerava spre-
meniti sedanjo vodno žago v Spodnji Idriji g. Franc Hmelak, indu-
strijalec v Lokavcu pri Ajdovščini. Dne 17. t. m. bo lokalni ogled.

Shod c. kr. državnih slug v Novem mestu. Dne 8. decembra je bil v prostorih hotela „pri Slonu“ v Novem mestu od obilega števila c. kr. slug obiskani shod, katerega so se udeležili tudi ljubljanski tovariši. Po dolgem in obširnem govoru tovarišev Mežnaršiča, Kalana, Ivanuša, Berzina in Cesarja je bila soglasno sklenjena resolucija, ki se takoj predloži parla-
mentu, s pozivom na vse državne po-
slance, da z vsem naporom uveljavijo resne in opravilne zahteve te res-
lucije.

Bolnišnica v Celju je, kakor se nam piše, prenapolnjena, kot že dolgo časa ne tako. Temu so vzrok infek-
tozne bolezni. Seveda hočejo stvar omiliti. V „Tagespostu“ pišejo, da je legar ponehal v okolici in v mestu ter da se hoče le oškodovati Celje „die Stadt, die als Sommerfrischort einen guten Ruf genießt“. Pojte se solit z vašo farbarijo!

Trpinčenje. Iz Celja: Dne 10. decembra ob pol 6. uri v jutro ustrelil se je infaterist Anton Arčan iz Ljubuškega pri Celju. Hitro so od-
pravili mrtvega prav po tiho. Mlad mož — jedva dva meseca pri vojakih — šel je v rano smrt vsled surovega,

neotesanega ravnanja nekega pod-
častnika.

Volaško veteransko društvo „Bretice in okolica“ pristopi z no-
vim letom kot udružbe sv. Cirila in Metoda, ter bo vsako društveno pismo kolekovalo z narodni kolekom.

Goljuftije je očitala „Marburger Zeitung“ marenberškemu deželnemu županu dr. Otonu Haunhoferju, vsled česar jo je ta tožil pred porotnim sodiščem. Razprava je bila včeraj. Toženec je doprinal dokaz resnice s takim uspehom, da je Haunhofer zbežal iz razpravne dvorane in da je bil obtoženec popolnoma oproščen. Akti so se odstopili drž. pravdnistvu, da uvede postopanje proti Haunhoferju zaradi hudodelstva goljuftije.

Nepošte trgovski pomočnik. 21letni trgovski pomočnik Konrad Kratschnigg od sv. Jurja na Je-
zeru pri St. Vidu na Koroškem je bil v službi pri trgovcu Martinu v Mariboru. Te dni so pa prišli na sled, da je Kratschnigg svojem go-
spodaru kradel razno blago. Našli so pri njem hranilno knjižico z vlogo 1600 K, o katerem denarju ni mogel povedati, od kod da ga ima. Potem je priznal, da je kradel gospodarju blago in ga prodajal raznim kra-
marjem. Zapri so ga, kakor tudi njegovo ljubico, kjer je bilo mnogo Martinu ukradenih reči, prišli so pa tudi kramarico Marijo Vozu iz Ma-
ribora, ki je bila menda glavna od-
jemalka Kratschniggova.

Mrtveca je okradel. V Slo-
venski bistrici so obducirali železni čarja Josipa Rudolfa, ki je bil usmrčen na Postaji na Pragarskem. Grobar si je pa prilastil mrtvečovo obleko in uro in trdil Rudolfovim sorodnikom, da je vse skupaj vrgel v rakev. Te dni so pa zaznali, da se grobar postavlja z Rudolfovo uro in nosi njegovo obleko. Zagovarjal se bo pred sodiščem.

Slovenski trgovski klub v Mariboru priredi v nedeljo 15. t. m. ob pol 4 popoldne „Narodnem domu“ v Ptuju trgovski sestanek. Govorilo se bode o ustanovitvi „Slovskega trgovskega društva v Mariboru“ in o splošni trgovski organizaciji.

Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj priredi Silvestrov večer majhen pevski in godbeni kon-
cert v „Narodnem domu“ v Ptuj.

Umrla je pri Sv. Urbanu pri Ptuju nadučitelja žena Marija Kocmut roj. Pahernik.

Umor? 40letni mlinar na Reki Ivan Hervatin, doma iz Ilir-
ske Bistrice, je nenadoma izginil. Splošno se sumi, da so ga umorili delavci, ki so bili vsled njegove ovadne zaradi tatvin odpušeni.

Z gnojnimi vilami je ubil v Gradcu častniški sluga 27. polka Ekelmeier svojega tovariša St. Urbana.

Sodni izpiti leta 1908 bodo pri graškem nadsoodišču 24. februarja, 22. junija, 19. oktobra in naslednje dni.

Elektrarno si zgradi mestna občina v Baljaku in sicer ob Žlici.

Za poškodbami je umrl v Celovcu trgovski pomočnik Rustler, ki ga je 11. novembra v Žibertovi kavarni v Celovcu po nesreči obstrelil pikolo.

Celovski tramvaj je na prodaj. Ker se mesto brani ga kupiti, kupila ga bo najbrž neka dunajska akcijska družba, ki ponuja zanj 140.000 kron. Zahteva se pa 170.000 kron.

Stroj je zgrabil v tovarni v Ronkih na Goriškem delavca Franca Kompareta za desno roko in mu jo vso zvil. Moral je v bolnišnico.

Usekal se je v Sv. Mihelu na Goriškem 23letni Frano Mladovan v nogo silno nevarno. Cepil je les. Moral je v bolnišnico.

Nova postajališča. S 15. de-
cembrom se na progi St. Vid na Glini-Trst otvori med postajama Vetrinje in Zihpolje postajališče „Kot-
mara ves“, med postajama Svetnaves in Bistrica v Rožni dolini pa „St. Janž v Rožni dolini“ in sicer za osebni promet in prtljago.

Umrla je v Gorici dne 7. t. m. gospa Uršula Krajnik, soproga nadučitelja gosp. I. Krajnika na Blanci na Štajerskem. Naj v miru počiva in blag ji spomin.

Dragonce dobe v Gorici maja meseca, a še ne vedo, kam bi jih dejali.

Vlom. Snoči so vlomili neznani tatovi v prodajalno Medvedovo v Gorici in odnesli 40 K denarja in par oblek.

Štrajk tržakih težakov po-
jema in je včeraj štrajkalo samo še okoli 800 delavcev. Kakor kaže, bo štrajk končan v par dneh.

**Dva krvava dogodka iz Ljubu-
sumosti.** 37letni Joahim Delice v Trstu je dvoril 52letni vdovi Amaliji Rossi. Ker je bila ta prepričanja, da hodi za njo zaradi njenega denarja, ga ni marala. To ga je tako razje-
zilo, da je dvakrat streljal na njo in jo zadel pod levo ramo in v trebuh. Težko ranjeno so prepeljali v bolnico. 28letni Viktor Bukovec tudi v Trstu, je pa iz istega vzroka z nožem za-

bodel 11 krat svojo 17letno ljubico Ano Bernardini in jo seveda nevarno ranil.

Novarna tatinska družba pred sodiščem. Pred tržaškimi porotniki se je pričela včeraj razprava proti tatinski družbi Zaffopulo & Co. Vseh obtožencev je pet. 21. januarja 1906 je bila žganjarju Zaffopulu v Trstu ukradena blagajna, v kateri je bilo po njegovem zatrdilu 11.000 K denarja. Ker je bil Zaffopulo zavarovan za 8000 kron, dobil je le 4200 K, to pa šele čez dolgo, ker je bil na sumu in v kazenski preiskavi, da je sam povzročil tatvino. Ko je pa neko noč preteklega polletja šel neki redar mimo Zaffopulove žganjarne, je slišal prepir. Ženski glas je grozil Zaffopulo, da ga ovadi, da bo sedel 10 let. Poizvedovali so in pazili na žganjarja in kmalu prišli do rezultatov, da so ga zaprli. Razprava bo končana jutri zvečer.

Hranilnično knjižico je našel med papirjem in cunjami 51letni starinar Josip Levi v Trstu. Papir in cunje je kupil na tržaški policiji! Na knjižici je bilo vložena 1000 kron. Levi je dvignil 100 kron in dal knjižico prepisati na svoje ime. Kmalu so ga pa prijeli. Pred tržaškimi porotniki je bil pa včeraj oproščen (!) zlobina goljufije.

Posadki dobi Poreč. 8. aprila 1908 pride tja ena stotinja 28 lovskega bataljona. V Gradišču na Goriskem dobe s 7. aprilom 1908 iz Trsta 11. lovski bataljon, Tržič na Goriskem pa dobi takrat eno stotnjo 29. lovskega bataljona.

Častna občana občine buzetške v Istri sta postala državna in deželna poslanca dr. Matko Laginja in prof. Matko Mandić.

— Hrvaški praški akademiki za odobrenje izpitov na hrvaški univerzi. V tork je bilo v Pragi zborovanje hrvaških akademikov iz Istre in Dalmacije, da se priznajo v Avstriji izpiti položeni na hrvaškem vseučilišču. Sestavila se je spomenica in se odposlala na Jugoslovanski klub s prošnjo, da deluje z vsemi močmi na to, da se gori omenjeni zahtevi ugodi in da se istočasno odpravi ministrska naredba za pravnike, katere naredba zahteva končni naknadni izpit na Dunaju, kar je v zvezi z velikimi stroški in izgubo časa.

13letni ubijalec. V Požegu pri Zagrebu je 13letni Simon Praski s kolo napadel svojega strica Nikola Prakiča in toliko časa tolkel po njem, da ga je ubil. Vzrok: prepir med njegovim očetom in ubitim.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 1. do 7. decembra 1907. Število novorojencev 17 (= 23,5 ‰), umrlih 27 (= 37,4 ‰), med njimi je umrl za duševnim kašljem 1, za jetiko 6, vsled mrtvovda 1, za različnimi boleznimi 19. Med njimi je bilo tujcev 7 (= 25,9 ‰), iz zavodov 15 (= 55,6 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za oslovskim (dušljivim) kašljem 4, za vrtičko 3.

Zaklalo se je živine v mestni klavnici od 24. novembra do včetega 30. novembra 1907: 82 volov, 6 krav, 3 biki, 1 konj, 349 prašičev, 121 telet, 55 kostrunov in kozlov in 15 kozličkov; zaklane živine se je vpečljalo 13 prašičev, 16 telet in 615 kg mesa.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri zvečer v hotelu „Južni kolodvor“ (Seidel). Začetek ob 8. zvečer. Vstop prost.

Tatvina. Včeraj je dosedaj še neznan tat v nekem tukajšnjem hotelu ukradel štiri platnene rjuhe, vredne 40 K, 3 platnene obrisače, vredne 3 K 60 vin. in dva platnena preoblečka, vredna 4 K. Perilo je bilo zaznamovano s celim lastnikovim imenom.

Alarmiran je bil danes zjutraj oddelek prostovoljne gasilnice in reševalnega društva. Iz Petrinovega dimnika v Hrenovih ulicah je frčalo precej isker, vsled česar se je mislilo, da je nastal v tovarni ogenj. Ko so se gasilci prepričali, da ni nobene nevarnosti, so se zopet vrnili.

Izgubil je danes zjutraj med 6. in 8. neki gospod v Spodnji Šiški na Sv. Jerneja cesti novo listino z večjo vsoto denarja. Pošteni najditelj naj jo odda v Spodnji Šiški, St. Jernejeva cesta št. 50 proti primerni nagradi.

Izgubljeno. Gosp. Ivan Vehar, črkostavec, je izgubil v »Narodnem domu« ali pa v kavarni »Merkur« bankovce za 20 kron. Pošteni najditelj naj ga izvoli oddati v upravništvu »Slovenskega Naroda«.

Izgubljene in najdene reči. Branjevec Ivan Podlogar je izgubil štiri bankovce po 10 K. — Neka dama je izgubila rdečo denarnico, v kateri je imela tri zlate po 10 K in srebrno uro s srebrno ovratno verigo.

*** Drobne vesti.** Roparski napad. Deset obojženih rumunskih mejnih stražnikov je prišlo na Sedmograškem čez ogrsko mejo. Napadli so vas Mikestelek, oropali hiše ter

odvedli seboj nekega bogatega graščaka.

— Nesreča pri drsanju. Na graščinskem ribniku pri Trebiču na Moravskem se je vdrl pod drsajočimi gimnazijci led. Osem dijakov je padlo v vodo. Šest so jih rešili, dva pa sta utonila.

— Velika tatvina v muzeju. V francoskem muzeju v Amiensu so tatje odnesli dragocenih slik za 300.000 frankov.

— Pasivna resistencia poštinih uslužbencev se je proglasila skoraj po celi Avstriji. V Gradcu so pričeli s pasivno resistenco že danes.

— Poroka grškega princa Jurja s princesinjo Bonaparte se je izvršila včeraj v Atenah zelo slovesno.

— Bolgarski knez Ferdinand je bil včeraj v daljši privatni avdijenci pri cesarju Francu Jožefu.

— Letanje iznajdeno? »Figaro« je prinesel senačno vest, da je problem za letanje iznajden.

— Visok sneg je zapadel po celi Šleziji, da je brzoljavna in telefonska zveza na mnogih krajih pretrgana.

*** Zavarovanje delavcev.** Delavski svet je včeraj na Dunaju razpravljal o organizaciji delavskega zavarovanja. Glede zavarovanja za slučaj onemoglosti se je sklenilo, da se zavarovanje ustanovi na temelju finančne skupnosti ter se vrhovno vodstvo izroči centrali. Vendar se prepušči deželni komisijam pravica, odločevati o naloganju kapitalij in o zdravstvenih odredbah. Glede zavarovalnic za nezgode se je sprejel kompromisni predlog, da se načelstvo sestavi iz dveh tretjin podjetnikov in ene tretjine delavcev. Načelnik mora biti delodajalec, podnačelnik pa delavec. Na isti način morajo biti sestavljeni tudi vsi odseki. Glede organizacije bolniških blagajin se je konferenca soglasno izrekla, da ostane dosednji način sestave načelstva in glede prispevanja delodajalcev in delavcev. Bolniška blagajna se ustanovi, ako je le 300 članov. Bolniško zavarovanje rudarjev se mora urediti na isti način, kakor pri drugih industrijskih podjetjih, a zavarovanje proti nezgodam pa na temelju strokovnega združenja.

*** Grofica Lonyay tožena.** Grofica Štefaniya Lonyay si je izprosil pri ravnatelju dunajskega konservatorija izbornega pianista, ki bi igral v gradu njenega soproga na Ogrskem. Ravnatelj ji je priporočil absolventa Kahrerja, ki je igral 16 dni v gradu Oroszvar. Grofica ga je hotela nato odsloviti s par desetaki, a Kahrer je zahteval 800 K. Grofica se je pustila tožiti, a pred sodiščem se je vendar pobotala ter plačala 400 kron.

*** Žensko slačenje pred sodiščem.** Pred dunajskim civilnim sodiščem je bila predvčeršnjim komična obravnava. Trgovca Silberstein je tožil železnico za 1398 K odškodnine, ker se je izgubila 20 kg težka pošiljatev, v kateri je bila obleka za njegovo hčer. Ker je zastopnik državne železnice dvomil, da bi bilo v 20 kg težkem zavoju toliko obleke ter trdil, da tehta ženska obleka vsaj 4 kg, sta se Silbersteinova hči in žena slekli — seveda v posebni sobi — da so stehali njuni obleki. Vsaka obleka je tehtala jedva 1½ kg. Na podlagi tega dokaza se je prisodilo Silbersteinu 1035 K odškodnine.

*** Čez 200 let.** Angleška banka je dobila poziv, naj izplača dve milijardi frankov, t. j. obresti in glavnico, ki jo je naložil v banki pred 200 leti neki ruski bogataš. Denar je naložil neki Polubokto, ki je bil gubernator Male Rusije od leta 1722. do 1724. Neki petrogradski profesor, ki je sedaj slučajno zvedel za to vlogo, pozval je 40 plemiških rodbin, ki so potomeci Polubokta, v mesto Starodub, ter so se združili v konzorcij, ki ne bo miroval poprej, dokler ne prisili angleške banke, da izplača Poluboktovo hranilno vlogo, ki znaša danes z obrestmi dve milijardi frankov.

*** Zanimiv izrek Napoleona III.** Vdova Cosuwallis Westa, hči ameriškega konzula Jerome v Trstu, je občevala mnogo na dvoru cesarja Napoleona III. Sedaj priobčuje svoje spomine v »Century Magazine«. Nekoč je vprašala Napoleona, kako napreduje njegova vlada. Cesar je odgovoril: »Cesarica je legitistkinja, Morny je Orleanist, princ Napoleon je republikanec, a jaz sem socialist. Monarhist je edini vojvoda Persigny, a ta je — blazen.«

*** Ulite hiše.** Veliki iznajditelj Edison ima nov problem, ki bi človeštvu prinesel velike koristi, ako se prevede v prakso. Iznal je namreč način, kako je mogoče v 24 urah postaviti do trinadstropne hiše. Po njegovem sistemu bi se namreč hiše kratkoma ulile iz cementske med železne modele. Na ta način je do trinadstropna hiša lahko gotova v 24 urah, v šestih dneh se posuši, nakar gredo lahko ljudje takoj stanovat v njo. Železni model bi veljal le 100.000

kron, a z njim se lahko napravi brezštevilo hiš. Vsa ostala mašinerija bi veljala le 60.000 K. Za tako vsoto bo pač prav lahko dobiti konzorcije, ki bodo stavili cene hiše, posebno za delavce. Edison namerava še to zimo konstruirati potrebne železne modele in aparate, s katerimi hoče v 22 urah napraviti večjo hišo s stopnicami, kopališčem itd. Veljala bo le 4000 K.

*** Snaga angleških vojakov.** Za angleško armado je izdana zapoved, da se mora vsak vojak vsaj enkrat v tednu kopati. V ta namen morajo imeti podčastniki poseben register, da se kontrolira, ali se vojaki res kopljejo. Ako se kateri vojak ves teden ne koplje, ga v soboto pred celo stotnjo slečejo in operejo s karbojno kislino in milom. Razen sramote ima tak vojak še gmotno škodo, ker mu odtegnejo od plače za milo in karbojno kislino. Razum tega ne dobe taki vojaki celo leto dopusta.

*** Samomori v Petrogradu.** Vsled materialne in duševne krize, ki pretresa Rusijo že par let, so se začeli tudi samomori grozovito množiti, posebno v Petrogradu. Dočim je bilo drugič leta v Petrogradu le 250 do 270 samomorov, jih je sedaj že 1500 do 2000. Meseca septembra je bilo 167, oktobra pa 109 samomorov. Večina samomorilcev je mladih inteligentnih ljudi, ki so zgubili vsako upanje na boljše čase.

*** Časopis za posle.** V Berlinu začne kmalu izhajati glasilo za ženske posle v mestih in na deželi pod naslovom: »Der häusliche Dienst«. Uredništvo je prevzela znana narodno-gospodarska pisateljica Marija Heller. List se bo bojeval za pravno razmerje kuharic, dekel, hišen, peštun itd. ter jim dajal praktične nasvete, kako si izboljšati stanje ter priboriti čimveč ugleda.

Književnost.

— »Ljubljanski Zvon« je z zadnjo številko, ki je izšla pred kratkim, končal svoj XXVII. tečaj. Uredništvo je priložilo zadnjemu šestištju »vabilo na naročbo«, ki vsebuje nekak program lista za prihodnje leto. Iz tega programa posnemamo: Po za slugi in požrtvovalnosti naših pesnikov in pisateljev bo tudi prihodnji letnik »Ljubljanskega Zvona« vreden drug-svojih prednikov. Najodličnejši naši pesniki, katerih imen ni treba naštevati, ker jih itak ves slovenski svet pozna, so nam ali že poslali ali pa objavili svoje poetičke proizvode. Omenimo naj le, da objavimo že v januarjski številki odlomek večjega pesniškega dela izpod peresa G. Otona Zupančiča. Povesti so nam do slej poslali: g. Ivan Cankar, in sicer eno daljšo: »Pravična kazen božja« in eno krajšo: »Jakovovo hudodelstvo«, g. Vladimir Levstig eno daljšo z naslovom: »Rokopis Cirila Malopraga« in eno krajšo: »Dnina-rica Liza«. Daljšo povest dr. Ivo Sorlijevo začetno objavljati že v februarjski številki. G. dr. Ivan Tavčar, ki konča v prvih številkah prihodnjega letnika svoje veliko pripovedno delo »Izza kongresa«, nas bo zalagal s krajšimi pripovednimi spisi, kar bo gotovo veselilo številne prijatelje njegovega temperamentnega peresa. Svojo pomoč nam je obljubil tudi g. Ks. Meško. Od gospe Zofke Kveder-Jelovšek hranimo lepo črtico »Konec«. Gospod Janko K. S. je spisal za naš list poemo v prozi »Plamenčeve srce« in g. Vladko Kuretič črtico »V gaju«. Zastopani bodo dalje naši mladi pripovedniki g. C. Golar, g. M. Pugelj, g. Adolf Robida, ki nam je poslal že svojo eno deljanko »Vampir«, in drugi. Tudi dobrih in aktualnih člankov čitatelji »Ljubljanskega Zvona« ne bodo pogrešali. Več takih spisov smo bili namreč že zbirali, a pridejo, ker jih vsled pomanjkanja prostora letošni smo mogli natisniti, šele prihodnje leto na vrsto. G. dr. Prijatelj, ki nam radi obilih drugih literarnih del letos dane obljube ni mogel izpolniti, stori to prihodnje leto. G. prof. dr. Jos. Tomišček prijavlja za naš list potopis: »Slavna in bedna Italija« in pa članek »Prešernov Ajdovski gradec«. Zanimiv članek nam je obljubil g. prof. dr. Ivan Merhar. G. dr. Pavel Grošelj piše za naš list vrsto bioloških črtic pod zaglavjem »Naslednji življenja«. Gosp. dr. Karel Hinterlechner objavi v našem listu veleaktualen članek, tičeč se naše bodoče univerze. G. dr. Dragan Sando nam je poslal zanimivo in po našem mnenju jako važno razpravo: »Osnovne misli k bodoči zgodovini slovenskega slovstva«, ki naj bi dala našim strokovnim pisateljem povod, da bi se lotili tudi takih vprašanj. Gosp. dr. Janko Polec pripravlja za naš list živopisno prerano umrlega pisatelja Josipa Stareta, gospod Adolf Robida pa esej o slavnem dramatu Augustu

Strindbergu. Za trdno upamo, da se po daljšem odmoru oglasi v našem listu zopet tudi g. dr. Fr. Der-ganc. V rubrikah: »Književne novosti«, »Upodabljajoča umetnost«, »Glasba«, »Med revijami« in »Slošni pregled« bomo i v prihodnje skrbno zabeleževali in razmotrivali vse znamenitejše pojave v domači, pa tudi svetovni literaturi in umetnosti. V tem pogledu bode »Ljubljanski Zvon« posled še popolnejši, nego je bil doslej, ker bodo pri listku sodelovale nekatere nove moči.

Nova knjiga. V založbi K. Grasserja in drugov na Dunaju je izšla od c. kr. ministrstva za bogodastje in uk s odlokom z dne 10. julija 1907, št. 22142 odobrena učna knjiga »Obrtno zakonoznanstvo« Pisatelj g. H. Podkrajšek obravnava v tem svojem najnovejšem delu one deželne in državne zakone (posebno obširno govori o »Obrtnem redu«), ki jih je poučevati na naših obrtnih učnih zavodih in jih mora poznati sleherni obrtnik. Sprito tega priporočamo to prvo slovensko knjigo te vrste, ki se dobi v vsaki ljubljanski knjigotržnici za 1 K 20 vin., prav toplo.

Vse tu naznanjene knjige in listi se dobivajo v »Narodni knjigarni« na Jurčičevem trgu št. 3.

Izpred sodišču.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Polir Stirling je obdolžen prestopka zoper telesno varnost in pa upora proti javnim naredbam. Pri zidarskem delu neke stavbe v Rakovniku je neki delavec padel iz odra ter se pri tem telesno poškodoval. Tem povodom je policijski stražnik Bevo Stirlingu v imenu postave zaukazal, da nemudoma ustavi delo! Temu pozivu je Stirling sledil, a pri tem izustil: »Verfluchte österreichische Gesetzgebung; verfluchte Krainer«. Priča Mihar izjavi, da je bil dotični delavec vinjen in je sam kriv, da je pal z odra. O žaljivem klicu pa ne ve ničesar. Zaradi pomanjkanja pozitivnih dokazov je bil Stirling obtožbe oproščen.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Škesal se je. Andrej Kovač, delavec iz Ihana, je v hiši svoje umrle tete izmaknil Francetu Nakerstu suknjič, telovnik, hlače in klobuk v vrednosti 40 K. V drugi noči je pa tat ukradene reči nazaj prinesel in jih položil pred hišo na drva. Ker je bil Kovač že večkrat zaradi tatvine kaznovan, je bil znova obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Iz strahu, da bi se ne izvedelo, je služkinja pri Tratniku Marija Boštjančič vrgla desetkronski bankovec v papir zavit v stranišče, denarnico pa v kanal. Obe te reči je izmaknila domači služkinji Alojziji Kadunc. Obsojena je bila na 2 meseca težke ječe.

S kamnom ga je udaril. France Eržen, knjigovez na Glinah, se je razjezil v Planinčevi gostilni v Rožni dolini nad Andrejem Kunaverjem, ker je ta z nekim dekletom govoril. Spodbil mu je nogo, končno je segel še po nož. Navzoči Anton Polaj jih je sicer razdvojil, a v zahvalo ga je France Eržen pred drvarnico tako močno udaril s kamnom po glavi, da je bil več tednov za delo nesposoben. Eržen, ki se je zagovarjal s silobranom, je bil obsojen na 6 mesecev težke ječe.

Zaradi nenravnosti je bila v tajni obravnavi na 10 tednov težke ječe obsojena 18letna služkinja Jožefa Hudnik iz Ljubljane, ker je nekega 5 let starega dečka zapeljala k nenravnemu dejanju.

Boga je preklinjal. Jože Gantar, mizar, je na Raketu v Gabrajnovi kuhinji boga in angele preklinjal. Zagovarjal se je, da so ga ženske dražile, da ne zna moliti, nato je to kletvino izrekel. Sploh pa trdi osumljenec, da je bil takrat pijan in se ne ve na ničesar spomniti. Zaslišane priče so temu oporekale. Pri aretaciji je oba orožnika psoval in ljudi hujskal, naj jih pretepejo. Obsojen je bil na 2 meseca ječe.

Ujela se je. Marija Rosenwirth, na Verdu omožena, je k tatvini nagajena ženska. Imela je zaradi tega večkrat sitosti pri sodišču, a se je znala vedno spretno izmuzniti vsaki kazni. Končno jo je pa le skupila. V Žitkovi hiši so ji bile domače razmere prav dobro znane, in ko ni bilo domačih v hiši, je imaknila s nekega predala bankovce za 20 K. Jakob Žitko ji je naravnost odital tatvino. Drugi dan so našli pa ukradeni bankovci na gnoju pred hišo. Dve ženski sta videli obdolženko blizu onega kraja hoditi, kjer se je potem bankovce našel. Obdolženka je tatvino odločno tajila. Obsojena je bila na 1 mesec težke ječe.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Gorica, 13. decembra. V Solkanu pri Gorici so pri občinski volitvi v vseh treh razredih zmagali naprednjaki z lepo večino. Veselje nad to zmago je bilo velikansko. Po vasi je bil slavnostni spreved z lampijoni.

Dunaj, 13. decembra. Po viharji seji je zbornica danes ob dveh 25 minut popoldne sprejela nagodbene predloge kot podlago za specialno debato. Za je glasovalo 256 poslancev, proti pa 140. Proti je glasoval ves »Jugoslovanski klub« izvenzmi poslancev Ivana Hribarja, ki je glasoval za, dr. Ivčevića in dr. Rybára, ki sta se absentirala, socialni demokratje, češki radikaleci in nemški agrarci iz alpskih dežel. Pred glasovanjem je še govoril krščanski socialist dr. Lang. Temu govoru so sledili dejanski popravki. Pri tej priliki je prišlo do hrupnih prizorov med maloruskim poslancem Staruhom in Poljaki ter med češkimi radikaleci in socialisti. Takoj po končanem glasovanju se je pričela podrobna debata o nagodbenih predlogih.

Dunaj, 13. decembra. Vsled dejstva, da je glasovalo več nemških agrarcev proti nagodbenim predlogom, se smatra stališče nemškega ministra-rojaka Peschke za omanjano, ako ne naravnost nemogoče. Najbrže bo primoran izvajati konsekvence ter podati demisijo.

Dunaj, 13. decembra. Pasivna resistencia poštinih uslužbencev še vedno traja. Ker pa se je vlada odločila, da pod nobenim pogojem ne ustrezne stavljenim zahtevam, bo resistance najbrže končana z neuspehom.

Dunaj, 13. decembra. Volitve v delegacije bodo prihodnji ponedeljek. Za predsednika avstrijske delegacije bo najbrže izvoljen dr. Viktor pl. Fux, ki je kot tak že opetovano opravljal ta posol.

Dunaj, 13. decembra. »Wiener Zeitung« priobčuje imenovanje kanonika Vulke za škofa v Budjejevicah.

Brno, 13. decembra. Za predsednika švicarske ljudovlade za l. 1908. je bil izvoljen Brenner iz Bazla, za podpredsednika pa Zempo iz Lucerna.

Budimpešta, 13. decembra. Zbornica je danes sprejela v tretjem čitanju pooblastilni zakon. Nato je jela razpravljati o kvotnem poročilu. Časnikarji so predložili parlamentu peticijo, v kateri zahtevajo, da se respektirajo njihove v poslovniku jim zajamčene pravice v zbornici.

Budimpešta, 13. decembra. Nazori o položaju na Hrvaškem so v političnih krogih zelo različni. Nekateri so mnenja, da se je z razpustom hrvaškega sabora utrdilo stališče bana Rakodeczajja, drugi pa sodijo, da so dogodki pokazali, da je Rakodeczay popolnoma nesposoben za težavno mesto hrvaškega bana, predvsem pa da ni sposoben, da bi mogel sabsorske volitve voditi tako, da bi si zagotovil zanesljivo unionistiško večino. V krogih, ki stoje blizu vladi, zatrjujejo, da bo Rakodeczay najbrže prisiljen demisionirati.

Monakovo, 13. decembra. V današnji seji »Flottenvereina« se je sklenilo, naj položi ves odbor svoje mandate, in sicer iz istih razlogov, kakor princ Arnulf.

Berolin, 13. decembra. K obravnavi v procesu Molke-Harden je povabljenih 28 prič. Državno pravdnishstvo je pozvalo 9 svedokov, 19 pa Hardenov zagovornik. Med povabljenici je ravnatelj baron Berger iz Hamburga, švicar dr. Claperede, gospa Elbe in knez Eulenburg.

Berolin, 13. decembra. Cesar Viljem je dospel danes na povratku v Angleškega na Holandsko. Cesar se izraža zelo pohvalno o svojem bivanju na Angleškem.

Gostilničarje, vlnotrčarje, kavarnarje in vlnogradnike

opozarjamo na novi vinski zakon, ki je stopil v veljavo dne 1. decembra t. l. Tega zakona slovenska izdaja je na prodaj v »Narodni knjigarni«. Zlasti opozarjamo, da mora imeti vsak gostilničar, vsak vlnotrčar, vsak kavarnar in vsak pridelovalec vina v vsakem prostoru, kjer vino prodaja ali spravlja, torej v vsaki gostilniški ali kavarniški sobi in v vsaki kleti na vidnem mestu nabit ponatis paragrafov 2. do 14. nove vinske postave. Kdor bi tega ponatis ne imel, bo kaznovan z globodo 200 K, oziroma do 14 dni zapora. Taki ponatisi, lično narejeni, z različnim tiskom na drobnem trapez-nem kartonu se dobivajo edinole v »Narodni knjigarni« v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3, in sicer velja odtis 70 vinarjev, s pošto 15 vin. več.

Umrli so v Ljubljani.

Dne 11. grudnia: Marijana Hribar, delav.
85 let. Radeckega cesta 11. Ostarlost.
Margareta Valentincič, posest. žena. 48 let.
Epilepsia.

V deželni bolnici:
Dne 6. grudnia: Alfons Habe, poslovodja.
49 let. Nadiha.
Dne 8. grudnia: Matija Rosi, delovodja.
43 let.

Borzna poročila

Ljubljanska
„Kreditna banka v Ljubljani“
Uradni kurzi dnu borze 13 decembra 1907

razloženje papirja	1. en.	2. en.
4 1/2% majska renta	96 35	16 65
4 1/2% srebrna renta	18 25	98 45
4% avstr. krona renta	96 65	16 85
4% zlata	1 430	114 10
4% ogrska krona renta	92 80	16 8
4% zlata	110 75	110 95
4% posojilo dež. Kranjske	97 40	89 6
4 1/2% posojilo mesta Spjel	10 40	110 6
4 1/2% Zada	91 30	1 0 85
4 1/2% bos.-herc. železniške	98 60	99 40
4% posojilo 1902	16 35	97 2
4% češka dež. banka k. o.	6 85	7 85
4% z. o.		
4 1/2% zast. pisma gal. dež.	99	99 80
4 1/2% hipotečne banke		
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	91 85	2 65
4 1/2% zast. pisma linc.	97	98
4 1/2% zast. pisma ogr. centr.	97	18
4 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	98 25	99 85
4 1/2% obl. ogr. lokalnih železn. d. dr.	98 50	99 50
4 1/2% obl. češke ind. banke	99 50	
4% prior. lok. želez. T. s.	101	102
4% prior. dolenskih želez.	99 75	99 75
3% prior. juž. želez. kup. 1/2%	98 75	99 75
4 1/2% avstr. pos. za želez. p. o.		

Srečke	od 1. 1860	1860
Srečke od 1. 1860	147 75	11 75
„ od 1. 1864	52 5	26 50
„ tizske	14 25	14 25
„ zem. kred. l. emisije	272	278
„ „	76 25	281 25
„ ogrske hip. banke	94 75	2 5
„ srboske a. frs. 100	102 7	108 75
„ turske	80 50	181 5
Basilika	20 7	22 75
Kreditne	445	455
Inomeske	91	95
Krakovske	98	104
Ljubljanske	69	69
Avstr. rdoč. križa	68 75	60 75
Ogr.	16 25	28 25
Rudolfove	66	70
Salcburške	85	89
Dunajske kom.	180 90	181 0

Delnice	151	152
Južne železnice	66 25	67 25
Državne železnice	177 1	178 2
Avstr.-ogrske bančne deln.	633 50	634 75
Avstr. kreditne banke	750	751
Ogrske	239	130 50
Živnosenske	724	725
Premogokop v Mostu (Brüx)	58 75	58 7
Alpine montan	230 0	235
Praške želez. ind. dr.	5 3 75	514 75
Rima-Muranyi	240	245
Trboveljske prem. družbe	450	452
Avstr. orožne tovr. družbe	47	149
Češke sladkorne družbe		

Vaute.	11 16	11 41
C. kr. cekin	11 16	11 41
20 franki	11 18	11 21
20 marke	22 61	23 68
Sovereigns	24 10	24 16
Marke	12 7	1 7 90
Laški bankovci	96	96 20
Kubijci	2 52	2 3
Dokaji	4 84	5

Žitne cene v Budimpešti.

Termin	za april	za 50 kg K
Pšenica za april	13 23	13 23
Pšenica za oktober	11 2	11 2
Rž za april	12 44	12 44
Koruzna za maj 1908	7 48	7 48
Oves za april	8 57	8 57

Meteorološko poročilo

čas	stanje	temper.	vetri	nebo
12. 9. 1907	731 0	4 5	sr. vzh.	dež
13. 9. 1907	727 8	4 8	sr. vzhod	oblačno
14. 9. 1907	727 4	9 1	sl. jzhod del.	jasn

Srednja večerajšnja temperatura 4 3
sred. 18. — Padavina 16 1

Ravnokar je izšla povest :

Čez trnje do sreče.

.. : : : : spisal M. Senčar : : : : ..

Izbajajoč v podlistku „Slovenskega Naroda“ je ta povest vzbujala največje zanimanje zaradi svojega nad vse interesantnega dejanja. Snov te povesti je zajeta iz resničnega življenja, povest je spisana po resničnem dogodku in sicer tako, da človek ne more kajiti deti iz rok, dokler je ni .. : : : : prečital .. : : : : ..

Cena K 120, s pošto 20 v. več.

.. : : : : Dobiva se v .. : : : : ..

NARODNI KNJIGARNI
:: Jurčičev trg št. 3. ::

Forman Ura z verižico

proti nahodu

Škatljica 40 vin.
Po vseh lekarnah.

Učinek presenetljiv. Ob pričetku nahoda skoro nezmotljiv uspeh. 3753-9

Zaradi nakupa velike množice ur raspoložljiva škatljica: prekrasno posajeno, 86 ur idočo precizniško ura na sidro, s lepo verižico, sa samo K 2- kakor tudi triletnim plamenim jamstvom. Po povzetju raspoložljiva.

A. Gelb, Krakov 43.
NB. Za nenačajočo denar nazaj.

Otroški voziček

se kupl. — Kje, pove upravništvo „Slov. Naroda“.

4183-1

Posteljno perje in puh

oprano in osnaženo
1/2 kg od 45 kr. naprej

607 41 prodaja

Iščem

4140-1

dacarja

ki lahko nastopi službo 1 januarja 1908.

Anton Kajfež
veletrgovina z vinom v Kočevju.

Oblastveno dovoljeni učni zavod za izdelovanje perila.

Marija Alešovec

v Ljubljani, Elizabetna cesta šte. 6.

izdeluje

perilo za dame in gospode

posteljne oprave in opreme za neveste

bodisi v preprosti, kakor tudi najfinjši, priznana solidni izvršitvi po nizkih cenah.

Naročila z dežele se najzanesljiveje izdelujejo.

Učenke lahko vstopijo vsak čas.

3777-11

Žepni robci

v veliki izbiri

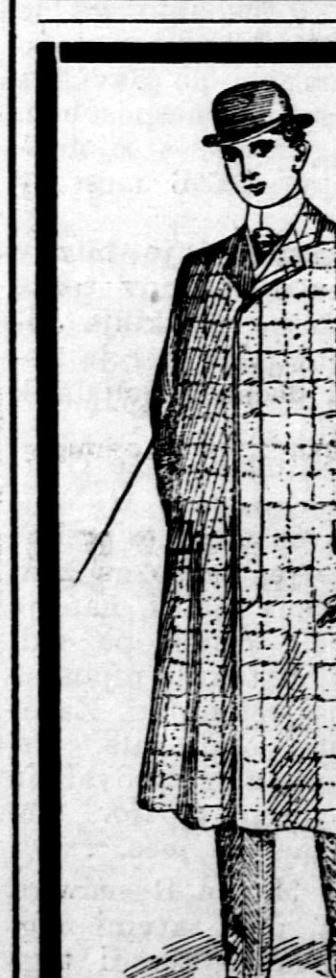
za božična darila.

Zelo znižane cene!

ANTON ŠARC

Sv. Petra cesta šte. 8

4118-2 v Ljubljani.

Božična priložnostna prodaja!

Silno znižane cene!

Čez 1000 nanovo dospelih plaščkov za dame, gospode deklice in dečke od gl. 3- naprej. Bogata zaloga najfinjših damskih paletotov, zimskih raglanov, jopic iz gladkega in stisnjenege pliša in kožuho- vinastih koljesev. Največja izbira najfi- nejših moških oblek, zimskih sukenj, double-paletotov, kožuh, sako od gl. 10- naprej. Izprehodni in popotni kožuhi.

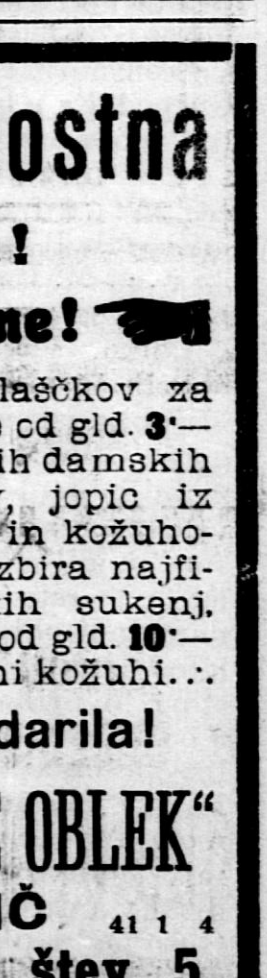
Primerna božična darila!

„ANGLEŠKO SKLADIŠČE OBLEK“

O. BERNATOVIČ

4114

v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fond: 38,242.074 78 K. Izplačane odškodnine in kapitalje 91,936.993 72 K.

Pe velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z varnostjo slovenske narodne uprave.

Generalni zastop v Ljubljani, kigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposkih ulicah šte. 12.

Sprejema zavarovanja Slovenskega živ- ljenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje za dolževje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Vsek dan ima po postoku postojati pravice do dividenda.

Izučen trgovec

25 let star, zmožen slovenščine in nemščine, prosi službo prodajniškega sluga ali kakršnegakoli mesta. Prij. ponudbe pod službo na upravništvo „Slov. Naroda“.

Restavracija

Drenikov vrh.

Vsako soboto in nedeljo se dobo 4098 3

dobre Jetrne in krvave klobase lastnega izdelka.

Za obilni obisk se priporoča restavracija

N. K.

Pozor!

Kdor hoče kupiti ceno in dober

klavir

blagovoli se obrniti 4086 4

v zalogo klavirjev

v Šelenburgovih ulicah št. 6, II. nadstropje, desno.

Prodaja se tudi na obroke.

Hotel „Južni kolodvor“

(A. Seidel.)

Jutri, v soboto, 14. t. m.

KONCERT

Ljublj. društvene godbe.

Zučetek ob osmih. Vstop prost.

Za obilni obisk se priporoča

A. Seidel,
hotelir.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

7-05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področčico, Celovec, Prago.

7-07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Področčico) Celovec, Prago.

7-40 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področčico) Celovec.

7-08 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-46 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področčico) Celovec, Prago.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

7-36 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Področčico) Celovec, Prago.

7-40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Področčico).

Odhod iz Ljubljane drž. kolodvor:

7-28 zjutraj. Osebn. vlak v Kamnik.

7-06 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer. Osebn. vlak v Kamnik.

7-50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Sam ob nedeljah in praznikih v oktobru.)

Dohod v Ljubljano juž. žel.:

6-58 zjutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Jesenice, Grice, Trsta.

7-34 zjutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

7-15 popoldne. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka juž. žel., čez Področčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenic.

7-32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

7-36 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel. Jesenic.

6-50 zvečer. Oseb. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Področčico) Jesenic.

8-37 zvečer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

8-45 zvečer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

7-50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Področčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenic.

Dohod v Ljubljano drž. kolodvor:

6-46 zjutraj. Osebn. vlak iz Kamnika.

7-09 popoldne. Osebn. vlak iz Kamnika.

7-0 zvečer. Osebn. vlak iz Kamnika.

7-59 ponoči. Osebn. vlak iz Kamnika. (Sam ob nedeljah in praznikih meseca oktobra.)

(Odhodi in dohodi so naznačeni v srednje-evropskem času.)

C. kr. ravnateljstvo državnih železnice v Trstu.

Dražbeni oklic.

Na prostovoljni dražbi, dovoljeni valed prošnje trnovske farne cerkve v Ljubljani, kot dedinje zamre Marije Kopač v Ljubljani, Cerkvene ulice št. 9, se bosta prodali

dne 17. decembra 1907 ob 9. uri dopoldne

v pisarni Aleksandra Hudovernika, c. kr. notarja v Ljubljani kot sodnega komisarja v zapuščino Marije Kopač

spadajoči posestvi:

1. pod vl. št. 11 k. o. Trnovsko predmestje, obstoječi iz parcele št. 39, — hiša št. 9 v Cerkvenih ulicah s hlevom in drvarnico — ter iz parcele št. 12 vrt. Izključna cena 4345 K

2. Pod vlož št. 758 iste k. o., obstoječe iz njive pa-c. šte. 1080/95; izključna cena 500 K

Ponudniki so vezani s ponudbo takoj, prodajalka pa šele po odobrenju upravitelja cerkvenega premoženja, odoasno nadzorstvene oblasti.

Vsak ponudnik ima položiti v roke sodnega komisarja kot varščino pred začetkom dražbe glede prvega posestva znesek 435 K — glede drugega posestva znesek 50 K.

Knjižnim upnikom ostanejo njih zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno neprikrajšane

Natančnejši dražbeni pogoji in druga pojasnila se poizvedo v pisarni Aleksandra Hudovernika, c. kr. notarja v Ljubljani

4132 2

C. kr. okrajno sodišče v Ljubljani,
oddelek I. dne 11. decembra 1907.